

Gezinsaanpak IN DE WIJK

Toelichting van de aanpak

Voor sommige laagtaalvaardige ouders is de drempel om naar de bibliotheek te gaan hoog. Met wijkgerichte activiteiten brengt de bibliotheek een speels en aantrekkelijk taalaanbod letterlijk 'onder de mensen'. Deze activiteiten, uitgevoerd op plaatsen waar gezinnen komen en in aansluiting op activiteiten in de wijk, geven een extra impuls aan de contacten met de ouders. De nadruk ligt op gezelligheid. Iedereen kan meedoen en de interactie is groot. Voorbeelden van uitgewerkte concepten zijn de Boekfiets en de Vakantie Voorleestent.

Doel van de aanpak

1. De bibliotheek verbindt programma's aan elkaar en creëert een doorgaande lijn voor ouders én kinderen
2. De bibliotheek werkt en positioneert zich in een lokaal netwerk rond de gezinsaanpak
3. De bibliotheek bereikt laagtaalvaardige ouders via het aanbod in de wijk voor hun kinderen

Randvoorwaarden voor een succesvolle aanpak

- Een vaste ontmoetingsplek of route in de wijk met vaste medewerkers van de bibliotheek
- Samenwerking met partners zoals scholen of kinderopvang, de gemeente en het Taalhuis
- Laagdrempelige spellen en activiteiten waarbij ouders een actieve rol spelen
- Vrijwilligers die getraind zijn in herkennen, signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid
- Aansluitend aanbod van Taalhuis voor laagtaalvaardige ouders

Stappenplan

1. Doelstelling en conceptkeuze

Bepaal welke doelen je wilt bereiken en welk concept hier het beste op aansluit. Oriënteer je op het gekozen concept. Breng in kaart waar verbinding mogelijk is tussen het concept en het Taalhuis.

2. Plan van aanpak

Stel een plan van aanpak op. Denk na over ambitie, visie, doelen, rolverdeling, planning en begroting. Breng in kaart met welke partners in de wijk je kunt samenwerken, zoals de kinderopvang, basisschool, maar ook de gemeente. Zorg dat je deze samenwerking vastlegt. Als je een bestaand concept implementeert: zoek contact met de organisatie achter dit concept voor uitgebreide informatie over uitvoering, kosten, ervaringen en subsidie-mogelijkheden. Mogelijk heeft zij een voorbeeld-plan van aanpak en -begroting.

4. Communicatie en werving

Maak een communicatieplan voor interne en externe communicatie en voor de werving van deelnemende gezinnen en vrijwilligers. Maak een planning voor de PR voor de lancering, tijdens en na de afronding van het traject. Betrek de samenwerkende partners in de communicatieplannen.

3. Materialen en middelen

Zorg voor de benodigde materialen, zoals de Boekfiets (via Stichting Aanzet) of een partytent met bibliotheekopdruk voor de Vakantie Voorleestent. Indien relevant, zorg dat deze bij aflevering verzekerd is. Overleg intern over jaarlijkse afschrijving en, op termijn, vervanging.

5. Deskundigheidsbevordering en kennisdeling

Ontwerp en plan een trainingsprogramma waarin vrijwilligers getraind worden in het herkennen, signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid, gesprekstechnieken en coaching.

6. Activiteitenplan

Maak een inhoudelijk plan voor de activiteiten, inclusief bijbehorende planning. Werk hierin zo veel mogelijk samen met partners in de buurt. Kijk samen met het Taalhuis hoe activiteiten voor kinderen aangevuld kunnen worden met ondersteunende activiteiten voor laagtaalkundige ouders.

8. Evaluatie

Evalueer intern en extern na afloop het project met het oog op doorontwikkeling en borging.

7. Uitvoering

Maak afspraken over start en loopduur van het project en de rolverdeling tussen de partners. Stuur tussentijds bij waar nodig.

Voorbeelden van DE AANPAK

De Boekfiets *Stichting Aanzet, Vlaardingen*

De Boekfiets is een landelijk initiatief van Stichting Aanzet (Vlaardingen) om elk kind en diens ouders het plezier van (voor)lezen te laten ontdekken. Het is een herkenbare bakfiets, gevuld met materialen voor kinderen tussen 2 en 8 jaar, zoals een vertelkastje met boeken in de vorm van vertelplaten, spelmaterialen, knuffels en een muziekinstallatie. De Boekfiets rijdt wekelijks uit naar plekken waar kinderen en ouders zijn, zoals kinderopvang, scholen, bibliotheken, speeltuinen en wijkcentra. De opgeleide vrijwilliger of medewerker van de Boekfiets leest een boek of doet een activiteit met de kinderen.

Doordat de Boekfiets wekelijks op een vast tijdstip op een vaste locatie in de wijk te vinden is, is herhaaldelijke ontmoeting met gezinnen mogelijk. Ouders en kinderen maken kennis met het plezier van voorlezen en ouders worden geïnspireerd om vaker zelf voor te lezen. Er is veel interactie en dynamiek. Hierdoor zien en ontdekken ouders voorbeelden om ook thuis aan de slag te gaan met taal- en leesplezier en spelend leren. Door samen te werken met het Taalhuis en vrijwilligers te trainen in het signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid, kunnen zij laagtaalvaardige ouders bovendien doorverwijzen naar aanbod voor henzelf.

Let op

Werkt volgens samenwerkingsmodel met een jaarlijks tarief en vaste formats voor communicatie en website.

Vakantie Voorleestent *de Bibliotheek Veendam*

In de zomervakantie is de bibliotheek met een voorlees- en spelprogramma 6 weken lang te vinden in de wijk. Op een vaste avond, vaste locatie én vast tijdstip wordt de hele vakantie in de Vakantie Voorleestent voorgelezen aan (laagtaalvaardige) gezinnen. De focus ligt op gezinnen met kinderen van 0 tot 10 jaar oud.

Tijdens het project trekken medewerkers van de bibliotheek, met samenwerkende kinderopvangorganisaties, 2 avonden per week de wijk in. In de Voorleestent wordt samen gezongen, voorgelezen en doen kinderen en ouders samen (taal)spelletjes. Ouders worden actief betrokken en ervaren voorbeelden van laagdrempelig aan de slag gaan met boeken, liedjes, spelletjes en knutselen, terwijl taal overal aan verbonden is en plezier maken voorop staat. De gezinnen kunnen ter plekke ook kinderboeken lenen en lid worden van de bibliotheek. Door samen te werken met het Taalhuis en vrijwilligers te trainen in het signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid, kunnen zij laagtaalvaardige ouders bovendien doorverwijzen naar aanbod voor henzelf.

De Vakantie Voorleestent wordt in de laatste week van de vakantie afgesloten met een groot feest in de wijk. Het slotfeest wordt bedacht door 20 gezinnen, die als voorbereiding een feestdoos meekrijgen en deze thuis vullen met feestelijkheden, zoals versiering, muziek en spellen.

Meer informatie

- De Boekfiets: www.boekfiets.nl of <https://www.stichtingaanzet.nl/>
- Vakantie Voorleestent: <https://biblionetgroningen.nl/vakantie-voorleestent>